

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 17, 2016

Nummer 17, 2016

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2370](#) 20-07-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:4523](#) 07-06-2016

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2016:3664](#) 03-08-2016

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:4704](#) 27-07-2016

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2016:3581](#) 27-07-2016

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:6666](#) 21-04-2016

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2015:11129](#) 21-08-2015

RECHTSPRAAK

***Rechtbank benoemt vereffenaar over onbeheerde nalatenschap.
Erfgenamenonderzoek te kostbaar.***

De bank verzoekt als schuldeiser van de nalatenschap de rechtbank om benoeming van een vereffenaar van de nalatenschap (art. 4:204 lid 1 onder b BW).

Erflater heeft geen testament gemaakt. De eenvoudig te achterhalen erfgenamen hebben de nalatenschap verworpen. Een uitgebreid erfgenamenonderzoek is tijdrovend en brengt kosten met zich waarvoor de nalatenschap geen dekking biedt. De nalatenschap is onbeheerd. Hierdoor kan de bank de executie van het onderpand (art. 3:268 BW) aan niemand aanzeggen en is er niemand die namens erflater tot onderhandse verkoop kan overgaan. De rechtbank willigt het verzoek om benoeming in.

Bekendmaking van de benoeming in de Staatscourant en op www.rechtspraak.nl volstaat in dit geval, aldus de rechtbank (at. 4:206 lid 6 BW).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 21-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:6666

Zaaknummer: C/15/241073/HA RK 16-54

Rechters: P.E. van der Veen

Wetsartikelen: 3:268 BW en 4:204 BW

RECHTSPRAAK

Mantelzorgvrijstelling: rechtbank houdt vast aan formele vereisten successiepartner. BOF: latente IB-claim alleen aftrekbaar voor zover samenloop met erfbelasting.

Dochter van erflaatster, overleden in 2013, verzoekt om toepassing van de mantelzorgvrijstelling (art. 32 lid 1 onder 4 onder a SW 1956 juncto art. 1a lid 4 SW 1956). Dochter heeft een mantelzorgcompliment ontvangen, maar voldoet overigens niet aan de formele vereisten van successiepartner; dochter stond niet op hetzelfde adres als moeder ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie en had ook geen samenlevingscontract met moeder. Dat dochter feitelijk veel in moeders woning verbleef en naast haar woonde, maakt dit niet anders. Dochters beroep op het EVRM en de hardheidsclausule in de Successiewet 1956 slagen evenmin.

Dochters beroep op de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF) wordt wel gehonoreerd (art. 35b SW 1956 e.v.). De latente belastingschuld (inkomstenbelasting) over de geërfde aanmerkelijk belangaandelen komt in mindering op haar verkrijging van de aandelen (art. 20 lid 5 onder c SW 1956), maar uitsluitend voor zover sprake is van samenloop tussen de erfbelasting en de inkomstenbelasting (zie HR 26 juni 1996, ECLI:HR:1996:AA1883).

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 21-08-2015

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2015:11129

Zaaknummer: AWB - 15 _ 179

Rechters: E.I. Batelaan-Boomsma, E.E. Schotte en J.W. van den Berge

Wetsartikelen: 1a SW 1956, 20 SW 1956, 32 SW 1956 en 35b SW 1956

RECHTSPRAAK

Aan erfgenaam verpachte landerijen moeten aan deze toegedeeld worden tegen verpachte waarde.

Na het overlijden van beide ouders zijn hun drie kinderen A, B en C het niet eens over de waarde waartegen aan A en B verpachte landerijen aan A en B toegedeeld moeten worden.

Volgens de rechtbank moet toedeling plaatsvinden tegen de waarde in verpachte staat. Bij de verdeling moet rekening worden gehouden met bestaande pachtovereenkomsten (vgl. HR 20 juni 1975, *NJ* 1976, 414). Hieraan doet niet af dat A en B na de verdeling over de toegedeelde landerijen vrijelijk zullen kunnen beschikken, door een vereenzelviging van pachter en verpachter. Door C zijn geen (andere) feiten of omstandigheden gesteld die een afwijking van voornoemde jurisprudentie rechtvaardigen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 27-07-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2016:3581

Zaaknummer: C/17/133661 / HA ZA 14-110 + C/17/141256 / HA ZA 15-104

Rechters: M. Sanna

Wetsartikelen: 3:182 BW

RECHTSPRAAK

Hof benoemt notaris tot vervangend executeur en kent hem, in afwijking van het testament, loon toe.

Erflater heeft twee executeurs bij opvolging benoemd. De eerste is ontslagen, de tweede weigert de functie te aanvaarden. Erflater heeft in de mogelijkheid voorzien om de kantonrechter een vervanger te laten benoemen (art. 4:142 lid 1 BW). Een van de erfgenamen verzoekt de rechter om een oud-notaris tot vervanger te benoemen. De ernstig verstoorde familieverhoudingen zouden om een professionele executeur roepen. Andere erfgenamen zien de oud-notaris echter niet zitten. Het hof willigt het verzoek daarom niet in, mede gelet op het feit dat de oud-notaris niet langer onderworpen is aan het notariële tuchtrecht.

Het hof acht een neutrale, professionele executeur wel geboden en benoemt een (fungerend) notaris tot vervanger.

Hoewel erflater heeft bepaald dat de executeur geen recht heeft op loon, mag de benoemde vervanger zijn gebruikelijke uurtarief in rekening brengen, aldus het hof. Volgens het hof is sprake van onvoorziene omstandigheden – het wegvallen van de eerste twee executeurs en de verstoorde verhoudingen – waardoor het hof aldus in de beloning kan voorzien (art. 4:159 lid 3 BW juncto art. 4:144 lid 3 BW juncto art. 6:258 BW).

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2370

Zaaknummer: 200.180.398/01

Rechters: P.B. Kamminga, A.N. Labohm en M.A.J. Burgers-Thomassen

Wetsartikelen: 4:142 BW, 4:144 BW, 4:159 BW en 6:258 BW

RECHTSPRAAK

Hof verleent curator machtiging voor schenking, ondanks ontbreken van schenkingstraditie.

De curandus staat sinds 1960 onder curatele, is thans 87 jaar en zijn vermogen beloopt ongeveer 335.000 euro. Zijn broer, curator, verzoekt om machtiging voor het doen van een schenking uit dit vermogen aan hemzelf, de curator. Zulks ter uitvoering van een schenkingsplan (32.000 euro per jaar) dat in 2004 in overleg met een notaris is ingezet en waaraan vanaf 2004 tien jaar lang uitvoering is gegeven met machtiging van de kantonrechter (art. 1:386 BW juncto art. 1:345 BW). Met dit plan is een besparing van erfbelasting beoogd voor de curator, vermoedelijk enig erfgenaam van de curandus.

Hoewel een schenkingstraditie voorafgaand aan de curatele ontbreekt – zoals de Aanbevelingen curatele van het LOVCK in beginsel vereisen – verleent het hof de verzochte machtiging. Niet is gebleken dat de schenking niet in het belang van de curandus zou zijn.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:4523

Zaaknummer: 200.181.883

Rechters: J.H. Lieber, A. Smeeïng-van Hees en G.J. Rijken

Wetsartikelen: 1:345 BW en 1:386 BW

RECHTSPRAAK

Ouderlijke boedelverdeling. Vordering van kind twintig jaar na opeisbaarheid verjaard.

Moeder overlijdt in 1993. Haar nalatenschap vererft volgens haar ouderlijke boedelverdelingstestament (art. 4:1167 oud BW) uit 1983. Vader gaat in 1994 samenwonen met een nieuwe partner, waardoor de onderbedelingsvordering van dochter op vader opeisbaar wordt. Vader overlijdt in 2014, waarna dochter voor het eerst betaling van haar vordering eist.

Er zijn meer dan twintig jaren verstreken tussen het opeisbaar worden van de vordering en het opeisen door de dochter. De vordering is daardoor verjaard (art. 3:306 BW juncto art. 3:313 BW).

De rechtbank acht de testamentaire opeisbaarheidsgrond – het samenwonen – niet in strijd met de openbare orde of de goede zeden, temeer omdat de wederpartij heeft weersproken dat de maatschappelijke opvattingen destijds en thans tot die conclusie dwingen en omdat moeder verondersteld wordt goede bedoeling bij het opnemen van de opeisbaarheidsgrond te hebben gehad.

Voorts ziet de rechtbank geen reden om aan te nemen dat vader het samenwonen opzettelijk heeft verzwegen aan de dochter (verlengingsgrond, art. 3:321 lid 1 onder f BW). Zij hadden sinds 1993 al nauwelijks contact meer. Ook is de verjaring niet gestuit en is geen sprake van omzetting in een rechtens afdwingbare verbintenis (art. 6:5 lid 1 BW). De tot omzetting strekkende overeenkomst ontbreekt. Erkenning door de wederpartij van de vordering na de verjaring volstaat niet voor omzetting.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 03-08-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2016:3664

Zaaknummer: C/17/144533 / HA ZA 15-306

Rechters: M. Sanna

Wetsartikelen: 3:306 BW, 3:313 BW, 3:321 BW, 4:1167 oud BW en 6:5 BW

RECHTSPRAAK

Executeur houdt bedrag achter. Persoonlijke aansprakelijkheid wegens onrechtmatig handelen jegens (mede-)erfgenamen.

Executeur X ontvangt – als uitkomst van een erfrechtprocedure inzake de legitieme portie – een bedrag voor de gezamenlijke erfgenamen, maar laat vervolgens na haar mede-erfgenamen hierover te informeren en houdt het gehele bedrag voor zichzelf. Volgens de rechtbank is de executeur hierdoor ernstig tekortgeschoten in de van haar te vergen zorg en heeft ze daarmee jegens haar mede-erfgenamen een onrechtmatige daad gepleegd.

X stelt dat haar mede-erfgenamen niet-ontvankelijk zijn, omdat zij X in persoon en niet als executeur hebben gedagvaard. De rechtbank wijst dit verweer af. Een handelswijze van een executeur die in strijd is met zijn taak, kan tot persoonlijke aansprakelijkheid leiden. Dit geldt zowel onder huidige als oud erfrecht (HR 21 november 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD5985). X kon dus in persoon aansprakelijk gesteld worden voor onrechtmatig handelen.

X's beroep op de twintigjarige verjaringstermijn van artikel 3:310 BW slaagt evenmin. De schade is niet ontstaan door erflaters overlijden (24 jaar geleden), maar pas door X's handelen daarna.

X's beroep op de klachtplicht van artikel 6:89 BW wijst de rechtbank ook af. X heeft in het geheel niet gepresteerd (betaald), waardoor toepassing van artikel 6:89 BW niet aan de orde is.

X moet haar mede-erfgenamen schadeloos stellen door hun alsnog hun aandeel in het ontvangen bedrag uit te keren, vermeerderd met de wettelijke rente (art. 6:119 BW). De rente van artikel 4:84 BW (over een legitimaire vordering) is niet aan de orde, omdat het een schadevergoedingsverplichting betreft.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 27-07-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:4704

Zaaknummer: C/13/592836 / HA ZA 15-782

Rechters: M.M. Korsten

Wetsartikelen: 3:31o BW, 4:84 BW, 6:89 BW en 6:119 BW